

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Kasım 2013

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	A. EDEBİYAT ALAN BİLGİSİ
Kapsam	Bu yeterlik alanı, edebiyata ilişkin kavramları, akımları, kuramları ve ürünleri inceleyebilmeyi, Türk edebiyatının dönemlerini ve ürünlerini inceleyebilmeyi, metinleri kavramlar, akımlar, sanatlar ve kuramlar çerçevesinde çözümleyebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
A1. Edebiyata ilişkin kavramları, akımları, kuramları ve metinleri inceleyebilme	<p>A1.1. Eser, manzum/mensur eser, manzume ve şiir ayrımı, edebî türler ve anlatım türleri gibi edebiyata ilişkin temel kavramları tanımlar.</p> <p>A1.2. Edebî metinler ile edebî olmayan metinler arasındaki farkı irdeler.</p> <p>A1.3. Edebiyata ilişkin temel kavramlar arasındaki ilişkileri belirler.</p> <p>A1.4. Edebî metin ve edebî problemleri anlayabilmeyi, çözümleyebilmeyi ve değerlendirebilmeyi sağlayacak bilim ve disiplinlerdeki (ana hatlarıyla Türk tarihi, Türk edebiyatı tarihi, sistematik felsefe, sosyoloji, psikoloji, edebiyat kuramları, dilbilim, anlambilim, yorumbilim, üslup incelemesi, edebî eleştiri vb.) temel kavramları ve yöntemleri edebiyatla ilişkilendirir.</p> <p>A1.5. Edebiyat akımlarını ortaya çıkaran sosyal, siyasal ve kültürel nedenleri bilir.</p> <p>A1.6. Edebiyat akımlarının özelliklerini tanımlar.</p> <p>A1.7. Türk edebiyatının Doğu ve Batı edebiyatlarından etkilendiği dönemleri ve etkilenme biçimini belirtir.</p> <p>A1.8. Edebiyat kuramlarını (biçimcilik, sanat ontolojisi, yapısalcılık, anlatımcılık, yansıtma ve duygusal etki, post yapısalcılık ve alımlama estetiği gibi), kuramların özelliklerini ve edebiyat araştırmalarındaki önemini açıklar.</p> <p>A1.9. Edebî bir eserin oluşum sürecini etkileyen faktörleri belirler.</p> <p>A1.10. Edebî metinleri edebiyat kuramları açısından değerlendirir.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	A. EDEBİYAT ALAN BİLGİSİ
Kapsam	Bu yeterlik alanı, edebiyata ilişkin kavramları, akımları, kuramları ve ürünleri inceleyebilmeyi, Türk edebiyatının dönemlerini ve ürünlerini inceleyebilmeyi, metinleri kavramlar, akımlar, sanatlar ve kuramlar çerçevesinde çözümleyebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
A.2. Türk edebiyatının dönemlerini ve metinlerini inceleyebilme	<p>A2.1. Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında esas alınan ölçütleri belirtir.</p> <p>A2.2. Dönemler arasındaki gelenek ve zihniyet açısından farklılıkları karşılaştırır.</p> <p>A2.3. Türk edebiyatı dönemlerine ait edebiyat metinlerinin dönemin zevk ve yaşam tarzıyla ilişkilerini belirtir.</p> <p>A2.4. Farklı dönemlerde oluşturulmuş metinler arasında ilişki kurar.</p> <p>A2.5. İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı'nın metinlerini ve özelliklerini belirtir.</p> <p>A2.6. İslamiyet Dönemi Türk Edebiyatı metinlerini ve özelliklerini belirtir.</p> <p>A2.7. XI. ve XII. yüzyıla ait erken dönem İslamiyet etkisindeki metinleri ve özelliklerini belirtir.</p> <p>A2.8. XIII. ve XIV. yüzyıla ait Oğuz Türkçesinin Anadolu'daki metinleri ve özelliklerini belirtir.</p> <p>A2.9. XIV. yüzyıldan XIX. yüzyıl ortalarına kadar Klasik Türk Edebiyatı ve halk edebiyatı tür ve metinlerini, farklılık ve benzerliklerini karşılaştırarak belirtir.</p> <p>A2.10. Batı etkisindeki Türk edebiyatı metinlerini özelliklerine göre belirtir.</p> <p>A2.11. Tanzimat Dönemi Edebiyatı'nın oluşumunu ve bu dönemdeki edebiyat metinlerinin özelliklerini irdeleyerek bu dönemin Türk edebiyatı tarihi içindeki yerinin ve öneminin ayırımına varır.</p> <p>A2.12. Servet-i Fünun ve Fecr-i Âti Edebiyatı'nın oluşumunu ve bu dönemdeki edebiyat metinlerinin özelliklerini irdeleyerek bu dönemin Türk edebiyatı tarihi içindeki yerinin ve öneminin ayırımına varır.</p> <p>A2.13. Millî Edebiyat Dönemi'nin oluşumunu ve bu dönemdeki edebiyat metinlerinin özelliklerini irdeleyerek bu dönemin Türk edebiyatı tarihi içindeki yerinin ve öneminin ayırımına varır.</p> <p>A2.14. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nın oluşumunu ve bu dönemdeki edebiyat metinlerinin özelliklerini irdeleyerek bu dönemin Türk edebiyatı tarihi içindeki yerinin ve öneminin ayırımına varır.</p> <p>A2.15. Günümüz Türk edebiyatının metinlerini yorumlar.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	A. EDEBİYAT ALAN BİLGİSİ
Kapsam	Bu yeterlik alanı, edebiyata ilişkin kavramları, akımları, kuramları ve ürünleri inceleyebilmeyi, Türk edebiyatının dönemlerini ve ürünlerini inceleyebilmeyi, metinleri kavramlar, akımlar, sanatlar ve kuramlar çerçevesinde çözümleyebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
A3. Metinleri kavramlar, akımlar, sanatlar ve kuramlar çerçevesinde çözümleyebilme	<p>A3.1. Şiirin ölçüsünü, nazım birimini, nazım şeklini ve uyaklanışını inceler.</p> <p>A3.2. Şiiri söz ve anlam sanatları yönünden inceler.</p> <p>A3.3. Şiiri biçem açısından değerlendirir.</p> <p>A3.4. Şiiri tür, zihniyet, yapı, tema, edebiyat akımları ve kuramlar bakımından değerlendirir.</p> <p>A3.5. Şiirin daha önceki dönemlerde yazılmış şiirlerden zihniyet, yapı, tema, ahenk, dil ve anlatım bakımlarından farklılıklarını karşılaştırır.</p> <p>A3.6. Halk şiiri, divan şiiri ve çağdaş Türk şiirini örneklerle karşılaştırır.</p> <p>A3.7. Edebî ve öğretici metinleri tür, yapı, konu, tema, biçem, söz ve anlam sanatları bakımından inceler.</p> <p>A3.8. Edebî ve öğretici metinleri, edebiyat akımlarına, kuramlarına ve anlatım türlerine göre yorumlar.</p> <p>A3.9. İncelenen metnin daha önce yazılmış metinlerden farklılıklarını karşılaştırır.</p> <p>A3.10. Edebiyat akımlarının kavranması için Türk ve dünya edebiyatlarından örnek metinleri karşılaştırır.</p> <p>A3.11. Metinlerin çözümlenmesinde sanatçı-eser-dönem ilişkisini kurar.</p> <p>A3.12. Edebî metnin oluşmasında hâkim olan zihniyeti metinden hareketle belirleyerek bu zihniyetin özelliklerini ve tarihî akıştaki yerini değerlendirir.</p> <p>A3.13. Edebî metinlerde estetik hazzın gelişme çizgisini belirler.</p> <p>A3.14. Edebî metnin gerçekliği ile yaşanan gerçeklik arasındaki ilişkiyi yorumlar.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	B. DİL VE ANLATIM ALAN BİLGİSİ
Kapsam	Bu yeterlik alanı, dilleri yapı ve köken bakımından inceleyebilmeyi, dildeki kavramları ve dilin sosyo-kültürel işlevlerini inceleyebilmeyi, dilin bileşenlerini çözümleyebilmeyi, metinleri yapı, plan ve dil bileşenleri bakımından çözümleyebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
B.1. Dilleri yapı ve köken bakımından inceleyebilme	<p>B1.1. Yapı ve köken bakımından dünya dillerini, dil ailelerini listeler.</p> <p>B1.2. Türkçenin dünya dilleri arasındaki yerini tanımlar.</p> <p>B1.3. Başlangıcından günümüze kadar Türk dilinin tarihî gelişimini yorumlar.</p>
B.2. Dildeki kavramları ve dilin sosyo-kültürel işlevlerini inceleyebilme	<p>B2.1. Dil göstergelerinin temel özelliklerini açıklar.</p> <p>B2.2. Dilbilim terim ve kavramlarını belirtir.</p> <p>B2.3. Dillerin özelliklerini belirtir.</p> <p>B2.4. Dil-kültür ilişkisini belirtir.</p> <p>B2.5. Dil-toplum ilişkisini belirtir.</p> <p>B2.6. Dil-düşünce ilişkisini belirtir.</p> <p>B2.7. Dil-sanat ilişkisini belirtir.</p> <p>B2.8. İletişim araçları arasında dilin yerini belirterek dil dışındaki iletişim araçlarının kullanımıyla ilgili çıkarımlarda bulunur.</p>
B.3. Dilin bileşenlerini çözümleyebilme	<p>B3.1. Ses bilgisine ilişkin temel kavramları ve kuralları inceler.</p> <p>B3.2. Biçim bilgisine ilişkin temel kavramları ve kuralları inceler.</p> <p>B3.3. Söz dizimi bilgisine ilişkin temel kavramları ve kuralları inceler.</p> <p>B3.4. Anlambilim bilgisine ilişkin temel kavramları ve kuralları inceler.</p> <p>B3.5. Dil bileşenlerinin Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanımına katkısını açıklar.</p>
B.4. Metinleri yapı, plan, dil ve anlatım bakımından çözümleyebilme	<p>B4.1. Paragrafı yapısı ve anlatım türleri yönünden inceler.</p> <p>B4.2. Paragrafları kullanarak anlamlı metinler oluşturur.</p> <p>B4.3. Anlatım türlerine bağlı metin türlerini örnekler vererek kullanır.</p> <p>B4.4. Metin oluşturma sürecini tanımlar.</p> <p>B4.5. Dilin bileşenlerini dikkate alarak biçim ve içerik açısından metinlere ilişkin yorum yapar.</p> <p>B4.6. Anlatımın oluşumunu, türlerini ve yapıdan hareketle metinlerin oluşumunu belirtir.</p> <p>B4.7. Edebî ve öğretici metinlerde dil ve anlatım özelliklerini belirler.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	C. TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ
Kapsam	Bu yeterlik alanı, öğretim sürecini amaca uygun planlayabilmeyi, dil ve edebiyat öğretimine ilişkin çeşitli materyal ve kaynaklardan yararlanabilmeyi, öğrenme ortamları düzenleyebilmeyi, öğrencilerin dinleme, okuma, konuşma, yazma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, karar verme ve problem çözme, iletişim becerisini geliştirebilmeyi, öğrencilerin sanat eserlerinden zevk almalarını sağlayabilmeyi, öğretim sürecini izleyebilme ve değerlendirebilmeyi, meslekî yeterliğini belirleyebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
C1. Öğretim sürecini amaca uygun planlayabilme	<p>C1.1. Dil ve anlatım/Türk edebiyatı dersinin amaçlarını ve ilkelerini tanımlar.</p> <p>C1.2. Dil becerilerini geliştirmeye yönelik öğretim programlarındaki kazanımlara uygun etkinlikleri planlarında kullanır.</p> <p>C1.3. Planları öğrencilerin dil gelişim düzeylerine göre düzenler.</p> <p>C1.4. Planları öğrencilerin öğrenme gereksinimlerine göre hazırlar.</p> <p>C1.5. Planları öğrencilerin öğrenme biçimlerine göre düzenler.</p> <p>C1.6. “Mesleki Gelişim Planı” oluşturur.</p> <p>C1.7. Ders planlarını araç-gereç gereksinimini dikkate alarak hazırlar.</p>
C2. Dil ve edebiyat öğretimine ilişkin çeşitli materyal ve kaynaklardan yararlanabilme	<p>C2.1. Dil becerilerinin gelişimine katkıda bulunacak araç-gereç ve kaynakları kullanır.</p> <p>C2.2. Öğrencilerin dil becerilerini geliştirecek nitelikte materyal ve kaynaklar geliştirir.</p> <p>C2.3. Öğrencilerin dil ve edebiyat alanında bilgi teknolojileri yoluyla kullanabileceği kaynakları düzenler.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	C. TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ
Kapsam	Bu yeterlik alanı, öğretim sürecini amaca uygun planlayabilmeyi, dil ve edebiyat öğretimine ilişkin çeşitli materyal ve kaynaklardan yararlanabilmeyi, öğrenme ortamları düzenleyebilmeyi, öğrencilerin dinleme, okuma, konuşma, yazma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, karar verme ve problem çözme, iletişim becerisini geliştirebilmeyi, öğrencilerin sanat eserlerinden zevk almalarını sağlayabilmeyi, öğretim sürecini izleyebilme ve değerlendirebilmeyi, meslekî yeterliğini belirleyebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
C3. Öğrenme ortamları düzenleyebilme	<p>C3.1. Öğrencileri günlük yaşamlarında da etkin dinleme/izleme ve okuma alışkanlığını geliştirmek amacıyla okul içi/dışı etkinliklere yönlendirir.</p> <p>C3.2. Öğrencilerin bilgiye ve sanata yönelik gereksinimlerini dikkate alarak öğretmenle ve birbirleriyle etkileşim içinde bulunacağı ortamlar hazırlar.</p> <p>C3.3. Şair, yazar, uzman veya kurumlarla etkileşimli okul içi/dışı çoklu öğrenme ortamları oluşturur.</p> <p>C3.4. Öğrencilerin dil ve edebiyat alanındaki kaynaklara ulaşabileceği bir edebiyat sınıfı hazırlar.</p> <p>C3.5. Öğrenme ortamlarını öğrencilerin ilgi ve düzeylerine göre dil gelişimlerini sağlayacak biçimde etkin hâle getirir.</p>
C4. Öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirebilme	<p>C4.1. Etkin dinlemenin önemini ve gerekliliğini vurgulayan çalışmalar yapar.</p> <p>C4.2. Geribildirim, sözsüz mesajlar, devam ettirici tepkiler, içerik ve duygu tepkileri gibi etkin dinleme becerilerini kullanır.</p> <p>C4.3. Dinleyici grubunun özelliklerini tanıtır.</p> <p>C4.4. Dinleyen tiplerini tanımaya yönelik etkinlikler düzenler.</p> <p>C4.5. Dinleme öncesinde, sırasında ve sonrasında yapılması gerekenleri belirtir.</p> <p>C4.6. Öğrencilerin etkin dinleme tekniklerini sınıf içi/dışı çalışmalarda kullanmalarını sağlar.</p> <p>C4.7. Dinleme/izleme becerilerini geliştirmeye yönelik etkinlikler için görsel ve işitsel materyallerden yararlanır.</p> <p>C4.8. Öğrencilerin dinlediklerini, izlediklerini biçim ve içerik açısından neden-sonuç ilişkisi, gerçeklik, kurgu gibi çeşitli yönleriyle anlamalarını ve değerlendirmelerini sağlar.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	C. TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ
Kapsam	Bu yeterlik alanı, öğretim sürecini amaca uygun planlayabilmeyi, dil ve edebiyat öğretimine ilişkin çeşitli materyal ve kaynaklardan yararlanabilmeyi, öğrenme ortamları düzenleyebilmeyi, öğrencilerin dinleme, okuma, konuşma, yazma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, karar verme ve problem çözme, iletişim becerisini geliştirebilmeyi, öğrencilerin sanat eserlerinden zevk almalarını sağlayabilmeyi, öğretim sürecini izleyebilme ve değerlendirebilmeyi, meslekî yeterliğini belirleyebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
C5. Öğrencilerin okuma becerilerini geliştirebilme	<p>C5.1. Etkin okumanın önemini ve gerekliliğini vurgulayan çalışmalar yapar.</p> <p>C5.2. Öğrencinin yaşına, düzeyine ve gereksinimlerine uygun metinler seçer.</p> <p>C5.3. Okuma becerilerini geliştirmeye yönelik çeşitli öğretim tekniklerini sınıf içi çalışmalarında uygular.</p> <p>C5.4. Okuma öncesinde, sırasında ve sonrasında yapılması gerekenleri belirtir.</p> <p>C5.5. Öğrencilerin okuduklarını biçim ve içerik açısından neden-sonuç ilişkisi, gerçeklik, kurgu gibi çeşitli yönleriyle anlamalarını ve değerlendirmelerini sağlar.</p> <p>C5.6. Öğrencinin okuduğu metne uygun olarak sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, analiz ve sentez yapma ve değerlendirme gibi becerilerini kullanabileceği etkinlikler düzenler.</p> <p>C5.7. Etkili bir okumanın önündeki engelleri belirtir.</p> <p>C5.8. Öğrencinin sınıf dışında okuma becerisini geliştirmesini destekler.</p> <p>C5.9. Okuma becerisini geliştirirken diğer beceri alanlarıyla ilişkilendirilmiş etkinlikler düzenler.</p> <p>C5.10. Okumayı bir zevk ve alışkanlık hâline getirmek için yönlendirici, destekleyici ve geliştirici çeşitli etkinlikler yapar.</p> <p>C.5.11. Okuma becerisini diğer derslerle eşgüdümlü olarak geliştirmek için meslektaşlarıyla iş birliği yapar.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	C. TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ
Kapsam	Bu yeterlik alanı, öğretim sürecini amaca uygun planlayabilmeyi, dil ve edebiyat öğretimine ilişkin çeşitli materyal ve kaynaklardan yararlanabilmeyi, öğrenme ortamları düzenleyebilmeyi, öğrencilerin dinleme, okuma, konuşma, yazma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, karar verme ve problem çözme, iletişim becerisini geliştirebilmeyi, öğrencilerin sanat eserlerinden zevk almalarını sağlayabilmeyi, öğretim sürecini izleyebilme ve değerlendirebilmeyi, meslekî yeterliğini belirleyebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
C6. Öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirebilme	<p>C6.1. Etkin konuşmanın önemini ve gerekliliğini vurgulayan çalışmalar yapar.</p> <p>C6.2. Güzel ve etkili konuşmada söz varlığını geliştirmenin önemini vurgular.</p> <p>C6.3. Vurgu, ezgi ve tonlamanın doğru kullanımını geliştirmeye yönelik uygulamalar yapar.</p> <p>C6.4. Yöresel söyleyişle konuşma, sesleri hatalı söyleme gibi konuşma bozukluklarını gidermek için her fırsatta uygulamalar yapar.</p> <p>C6.5. Öğrencilerin duygu, düşünce, izlenim ve hayallerini doğru ve anlaşılır biçimde sözlü olarak ifade etmelerini sağlar.</p> <p>C6.6. Konuşma öncesinde, sırasında ve sonrasında yapılması gerekenleri belirtir.</p> <p>C6.7. Öğrencilerin beden dilini etkili biçimde kullanmalarını sağlayacak uygulamalar yapar.</p> <p>C6.8. Etkin dinlemenin konuşma becerisine katkısını vurgulayan çalışmalar yapar.</p> <p>C6.9. Öğrencilerin algılama, keşfetme, düşünme, yorumlama ve sentezleme süreçlerini kullanacakları, görsel ve işitsel materyallerle desteklenmiş konuşma etkinlikleri düzenler.</p> <p>C6.10. Topluluk önünde ve karşılıklı konuşmalarda, etkin konuşma tekniklerini ve heyecanı kontrol etme tekniklerini kullanır.</p> <p>C6.11. Öğrencilerin ilgi, gereksinim ve düzeylerine uygun olarak hitabet gücünü artırmaya yönelik hazırlıklı ve hazırlıksız konuşma etkinlikleri düzenler.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	C. TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ
Kapsam	Bu yeterlik alanı, öğretim sürecini amaca uygun planlayabilmeyi, dil ve edebiyat öğretimine ilişkin çeşitli materyal ve kaynaklardan yararlanabilmeyi, öğrenme ortamları düzenleyebilmeyi, öğrencilerin dinleme, okuma, konuşma, yazma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, karar verme ve problem çözme, iletişim becerisini geliştirebilmeyi, öğrencilerin sanat eserlerinden zevk almalarını sağlayabilmeyi, öğretim sürecini izleyebilme ve değerlendirebilmeyi, meslekî yeterliğini belirleyebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
C7. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirebilme	<p>C7.1. Yazmanın önemini ve gerekliliğini vurgulayan çalışmalar yapar.</p> <p>C7.2. Etkili yazmada söz varlığını geliştirmenin ve sözlük kullanmanın önemini vurgular.</p> <p>C7.3. Yazı diliyle konuşma dili arasındaki farklılıkları vurgular.</p> <p>C7.4. Yazma çalışmalarında yazım kuralları, noktalama işaretleri, sayfa düzeni ve yazı güzelliği gibi yazılı anlatıma yönelik öğelerin kullanıldığı etkinlikler düzenler.</p> <p>C7.5. Anlatım bozuklukları ve yazım yanlışlarını gidermek için her fırsatta uygulamalar yapar.</p> <p>C7.6. Öğrencilerin duygu, düşünce, izlenim ve hayallerini, söz ve anlam sanatlarını kullanarak planlı yazma ilkelerine uygun biçimde ifade etmelerini sağlar.</p> <p>C7.7. Yazma öncesinde, sırasında ve sonrasında yapılması gerekenleri belirtir.</p> <p>C7.8. Diğer dil becerilerinin yazma becerisine katkısını vurgulayan çalışmalar yapar.</p> <p>C7.9. Öğrencilerin yazma becerilerini geliştirecek ve doğru, anlaşılır yazma alışkanlığı kazandıracak çeşitli etkinlikler yapar.</p> <p>C7.10. Öğrencilerin algılama, keşfetme, düşünme, yorumlama ve sentezleme süreçlerini kullanacakları, görsel ve işitsel materyallerle desteklenmiş yaratıcı yazma çalışmaları yapar.</p> <p>C7.11. Öğrencilerin çeşitli yazı türlerini kullanmayı alışkanlık ve beceri hâline getirmesini sağlayacak etkinlikler yapar.</p> <p>C7.12. Öğrencinin yaşına, düzeyine ve gereksinimlerine göre anı, gezi yazısı, deneme, şiir gibi çeşitli edebî türleri yazmaya yönelik etkinlikler yapar.</p> <p>C7.13. Yazmaya ilgisi ve eğilimi olan öğrencileri belirleyerek onları yönlendirici, destekleyici ve geliştirici çeşitli etkinlikler yapar.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	C. TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ	
Kapsam	Bu yeterlik alanı, öğretim sürecini amaca uygun planlayabilmeyi, dil ve edebiyat öğretimine ilişkin çeşitli materyal ve kaynaklardan yararlanabilmeyi, öğrenme ortamları düzenleyebilmeyi, öğrencilerin dinleme, okuma, konuşma, yazma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, karar verme ve problem çözme, iletişim becerisini geliştirebilmeyi, öğrencilerin sanat eserlerinden zevk almalarını sağlayabilmeyi, öğretim sürecini izleyebilme ve değerlendirebilmeyi, mesleki yeterliğini belirleyebilmeyi kapsar.	
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	
C8. Öğrencilerin eleştirel ve yaratıcı düşünme, karar verme ve problem çözme becerilerini geliştirebilme	Dil	<p>C8.1. Öğrencilere farklı bakış açıları oluşturmaya yönelik, eleştirel ve yaratıcı düşünmeyi destekleyecek nitelikte sorumluluklar verir.</p> <p>C8.2. Öğrencilere okunan, dinlenen bir metni; neden-sonuç ilişkisine dikkat ederek inceleme ve yorumlama olanakları sunar.</p> <p>C8.3. Öğrencilerin dilin bileşenlerine yönelik problemleri bulmaları, tanımlamaları ve uygun kaynakları kullanarak çeşitli çözüm yolları geliştirmeleri için yönlendirmeler yapar.</p> <p>C8.4. Metinleri; dilbilimi, göstergebilimi, paragraf ve metin bilgisi açısından yaratıcı ve eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmede öğrencileri yönlendirir.</p>
	Edebiyat	<p>C8.5. Öğrencilere keşfedici, üretici ve geliştirici nitelikte sorumluluklar verir.</p> <p>C8.6. Edebî ürünlerin imge ve çağrışım değerlerini inceler.</p> <p>C8.7. Edebî ürünleri, metin çözümleme yöntemleri, edebî kuramlar, dilbilimi, göstergebilimi, alımlama estetiği ve diğer kuramlar açısından değerlendirmede öğrencileri yönlendirir.</p> <p>C8.8. Sanat eserlerindeki değerleri ve estetik anlayışı inceler.</p> <p>C8.9. Edebî ürünlerin dönemin sosyal ve siyasi özelliklerine uygun olarak yorumlanmasında öğrencilere rehberlik eder.</p> <p>C8.10. Öğrencilere kurmaca metin ile gerçeğe dayalı metinleri yorumlamalarını sağlayacak nitelikte sorumluluklar verir.</p> <p>C8.11. Öğrencilere edebî bir metni yaratıcı ve eleştirel bir bakış açısıyla neden-sonuç ilişkisine dikkat ederek değerlendirme olanakları sunar.</p> <p>C8.12. Öğrencilerin bir edebî metindeki problemleri bulmaları, tanımlamaları ve uygun kaynakları kullanarak çeşitli çözüm yolları geliştirmeleri için yönlendirmeler yapar.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	C. TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ	
Kapsam	Bu yeterlik alanı, öğretim sürecini amaca uygun planlayabilmeyi, dil ve edebiyat öğretimine ilişkin çeşitli materyal ve kaynaklardan yararlanabilmeyi, öğrenme ortamları düzenleyebilmeyi, öğrencilerin dinleme, okuma, konuşma, yazma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, karar verme ve problem çözme, iletişim becerisini geliştirebilmeyi, öğrencilerin sanat eserlerinden zevk almalarını sağlayabilmeyi, öğretim sürecini izleyebilme ve değerlendirebilmeyi, meslekî yeterliğini belirleyebilmeyi kapsar.	
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	
C9. İletişim becerisini geliştirebilme	Dil	<p>C9.1. Öğrencilerin iletişime ilişkin temel kavramları anlamalarına yönelik çeşitli etkinlikler düzenler.</p> <p>C9.2. Düşüncelerini paylaşmanın, karşıt düşünceleri yanıtlamanın, tartışmanın görgü kuralları çerçevesinde yapılmasını sağlar.</p> <p>C9.3. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını belirleyerek bu farklılıkların iletişimi engellememesi için gerekli önlemleri alır.</p> <p>C9.4. Dil gelişiminin kişilik gelişimiyle ilişkisini açıklar.</p> <p>C9.5. Toplumun farklı kesimleriyle doğru iletişim kurabilmeleri için öğrencileri yönlendirir.</p>
	Edebiyat	<p>C9.6. Bireysel yetersizlikler, sosyo-ekonomik farklılıklar, güç ve otorite ilişkileri, toplumsal rol, kitle kültürü ve bireyci anlayış, teknolojik yalnızlık ve yabancılaşma gibi iletişim engellerine yönelik öğrencilerde farkındalık sağlar.</p> <p>C9.7. Edebî ürünlerdeki estetiği, dilin anlam zenginliğinden yararlanarak ifade eder.</p> <p>C9.8. Öğrencilerin duygu, düşünce, izlenim ve hayallerini estetik ve edebî nitelik taşıyacak biçimde ifade etmelerini sağlayan sınıf içi ve dışı uygulamalar yapar.</p> <p>C9.9. İletişim sürecinde alıcının birikimini dikkate almada, düşüncelerini başkalarıyla paylaşmada, savunduğu veya karşıt olduğu bir düşünceyi açıklamada öğrencilere örnek olur.</p> <p>C9.10. Tartışma ve karşıt düşünceleri yanıtlamada dinlemenin gerekliliğini açıklar.</p> <p>C9.11. Etkili iletişim kurma tekniklerinden yararlanır.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	C. TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ
Kapsam	Bu yeterlik alanı, öğretim sürecini amaca uygun planlayabilmeyi, dil ve edebiyat öğretimine ilişkin çeşitli materyal ve kaynaklardan yararlanabilmeyi, öğrenme ortamları düzenleyebilmeyi, öğrencilerin dinleme, okuma, konuşma, yazma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, karar verme ve problem çözme, iletişim becerisini geliştirebilmeyi, öğrencilerin sanat eserlerinden zevk almalarını sağlayabilmeyi, öğretim sürecini izleyebilme ve değerlendirebilmeyi, meslekî yeterliğini belirleyebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
C10. Öğrencilerin sanat eserlerinden zevk almalarını sağlayabilme	<p>C10.1. Öğrencileri, sanat eserlerini okuma zevki ve alışkanlığı geliştirmeye yönlendirir.</p> <p>C10.2. Öğretim sürecinde yararlanacağı sanat eserlerini, öğrencilerin gelişim dönemlerine uygun olarak belirler.</p> <p>C10.3. Öğrencilerin sanat eserlerinin estetik özelliklerini sezmelerine rehberlik eder.</p> <p>C10.4. Öğrencilerin edebî ürünlerdeki mecazları/simgesel dili çözümlmelerine yönelik etkinlikler yapar.</p> <p>C10.5. Sanatı sevdirmeye yönelik olarak öğrencilerin sanatçılarla etkileşim içinde olabileceği etkinlikler düzenler.</p> <p>C10.6. Edebiyatla sanat felsefesi arasında sanat, sanat eseri, güzellik, estetik yargı gibi kavramlar açısından ilişki kurar.</p> <p>C10.7. Yaşlarına, düzeylerine ve eğilimlerine göre öğrencilerde edebiyat ile diğer güzel sanatlar arasındaki ilişkiye yönelik farkındalık oluşturur.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	C. TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ALAN EĞİTİMİ BİLGİSİ	
Kapsam	Bu yeterlik alanı, öğretim sürecini amaca uygun planlayabilmeyi, dil ve edebiyat öğretimine ilişkin çeşitli materyal ve kaynaklardan yararlanabilmeyi, öğrenme ortamları düzenleyebilmeyi, öğrencilerin dinleme, okuma, konuşma, yazma, eleştirel ve yaratıcı düşünme, karar verme ve problem çözme, iletişim becerisini geliştirebilmeyi, öğrencilerin sanat eserlerinden zevk almalarını sağlayabilmeyi, öğretim sürecini izleyebilme ve değerlendirebilmeyi, meslekî yeterliğini belirleyebilmeyi kapsar.	
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ	
C11. Öğretim sürecini izleyebilme ve değerlendirebilme	<p>C11.1. Ölçme değerlendirme uygulamalarını kazanımlara yönelik olarak hazırlar.</p> <p>C11.2. Öğrenme eksiklerini belirlemek için izleme amaçlı ölçme araçları hazırlar.</p> <p>C11.3. Öğrencilerin öğrenme düzeylerini belirlemek için düzey belirleme amaçlı ölçme araçları hazırlar.</p> <p>C11.4. Öğrencileri çeşitli özellikler açısından tanımak için tanıma amaçlı ölçme araçları hazırlar.</p> <p>C11.5. Değerlendirme sonuçlarına göre öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak becerilerin geliştirilmesini sağlamaya yönelik önlemler alır.</p> <p>C11.6. Ölçme değerlendirme amaçları, araçları, yöntemleri ve değerlendirme sonuçlarından elde ettiği yorumları ilgililerle uygun bir dille paylaşır.</p> <p>C11.7. Öğrencilerde geliştirilmesi gereken becerilere ilişkin hazır bulunuşluk düzeylerini yapılandırılmamış/yapılandırılmış ölçme araçlarıyla belirler.</p> <p>C11.8. Öğrencilerin dil gelişimlerini izlemek ve değerlendirmek amacıyla kullanacağı araç ve yöntemleri tekniğine uygun olarak hazırlar.</p> <p>C11.9. Öğretim sürecinde kullanacağı ölçme değerlendirme araç ve yöntemlerinin geçerlik ve güvenirlik özelliklerini belirler</p> <p>C11.10. İzleme ve değerlendirme sonuçlarına göre öğrencilerin becerilerini, öğrenme ortamlarını, ölçme araçlarını, öğrenme biçimlerini ve verimliliğini değerlendirir.</p> <p>C11.11. Öğretmenlik mesleği yeterlikleri temelinde yansız biçimde öz değerlendirme yapar.</p>	

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	D. TUTUM ve DEĞERLER
Kapsam	Bu yeterlik alanı, Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanımında öncülük edebilmeyi, okuma kültürü oluşturabilme ve geliştirebilmeyi, dil ve edebiyat alanındaki gelişmeleri izleyebilmeyi, okul ve kurumlar arasında iş birliği sağlayabilmeyi, ulusal ve evrensel değerlerin korunmasına ve estetik anlayışın geliştirilmesine duyarlı olabilmeyi, Atatürkçü düşünce çerçevesinde dil bilincini geliştirebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
D1. Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanımında öncülük edebilme	<p>D1.1. Dilimize yabancı dillerden giren sözcüklerin Türkçe karşılıklarını kullanmaya özen gösterir.</p> <p>D1.2. Söyleyiş, vurgu ve tonlama kurallarına uyarak konuşur.</p> <p>D1.3. Okul paydaşlarına Türkçenin güzel kullanılması için gerekli uyarılarda bulunur.</p> <p>D1.4. Türkçenin güncel sorunlarını dil bilinci çerçevesinde irdeler.</p> <p>D1.5. Konuşurken doğru ve etkili iletişim kurar.</p> <p>D1.6. Dinlerken duyarlı, saygılı ve hoşgörülü davranır.</p> <p>D1.7. Sözlük ve yazım kılavuzu kullanmanın önemini ve gerekliliğini vurgular.</p> <p>D1.8. Türkçeyi doğru güzel ve etkili konuşan bireyleri etkinliklerine davet eder.</p>
D2. Okuma kültürü oluşturabilme ve geliştirebilme	<p>D2.1. Sanat eserlerini okuma zevki ve alışkanlığı geliştirmede öğrencilere örnek olur.</p> <p>D2.2. Öğrencileri estetik değerleri yansıtan ürünleri okumaya yönlendirir.</p> <p>D2.3. Kütüphaneden etkin ve düzenli olarak yararlanır.</p> <p>D2.4. Okuma kültürünün oluşması için okulu kültür ve öğrenme merkezi hâline getirecek etkinlikler düzenler.</p> <p>D2.5. Okuma kültürünü geliştirme ve yaygınlaştırma amacıyla okul içinde okuma ortamları oluşturur.</p> <p>D2.6. Okuma kültürünü geliştirme sürecine ailelerin de katılımını sağlar.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	D. TUTUM ve DEĞERLER
Kapsam	Bu yeterlik alanı, Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanımında öncülük edebilmeyi, okuma kültürü oluşturabilme ve geliştirebilmeyi, dil ve edebiyat alanındaki gelişmeleri izleyebilmeyi, okul ve kurumlar arasında iş birliği sağlayabilmeyi, ulusal ve evrensel değerlerin korunmasına ve estetik anlayışın geliştirilmesine duyarlı olabilmeyi, Atatürkçü düşünce çerçevesinde dil bilincini geliştirebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
D3. Dil ve edebiyat alanındaki gelişmeleri izleyebilme	<p>D3.1. Alanıyla ilgili ulusal ve uluslararası yayınları takip eder.</p> <p>D3.2. Konferans, açık oturum, bilimsel toplantı ve seminerlere izleyici olarak katılır.</p> <p>D3.3. Alanıyla ilgili ulusal veya uluslararası etkinliklerde görev ve sorumluluk almaya isteklidir.</p> <p>D3.4. Dil ve edebiyat alanında izlediği gelişmeleri ders ortamında etkinliklerine yansıtmayı ilke hâline getirir.</p>
D4. Okul ve kurumlar arasında iş birliği sağlayabilme	<p>D4.1. Okulun kültür merkezi hâline getirilmesinde okul paydaşlarını etkinliklere katar.</p> <p>D4.2. Türk dilini, Türk tarihini ve ulusal değerleri tanıtır ve sevdirmek, öğrencilerin estetik duygularını geliştirip kökleşmesini sağlamak için yakın/uzak çevreyle iletişim kurar.</p> <p>D4.3. Yakın/uzak çevredeki kişi, kurum ve kuruluşlarla dil ve edebiyatla ilgili çalışmalar yapar.</p>

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ ÖZEL ALAN YETERLİKLERİ

Yeterlik Alanı	D. TUTUM ve DEĞERLER
Kapsam	Bu yeterlik alanı, Türkçenin doğru, güzel ve etkili kullanımında öncülük edebilmeyi, okuma kültürü oluşturabilme ve geliştirebilmeyi, dil ve edebiyat alanındaki gelişmeleri izleyebilmeyi, okul ve kurumlar arasında iş birliği sağlayabilmeyi, ulusal ve evrensel değerlerin korunmasına ve estetik anlayışın geliştirilmesine duyarlı olabilmeyi, Atatürkçü düşünce çerçevesinde dil bilincini geliştirebilmeyi kapsar.
YETERLİKLER	PERFORMANS GÖSTERGELERİ
D5. Ulusal ve evrensel değerlerin korunmasına ve estetik anlayışın geliştirilmesine duyarlı olabilme	<p>D5.1. Ulusal ve evrensel değerlerin korunmasında dil ve edebiyatın önemini kavratacak etkinliklerde görev alır.</p> <p>D5.2. İçinde bulunduğu toplumun kültürel yapısını, gelenek ve göreneklerini tanıtır.</p> <p>D5.3. Dilin kültür taşıyıcılığı görevini önemser.</p> <p>D5.4. Öğrencilerin dildeki estetik boyutu keşfetmelerini ve estetik duyarlılık edinmelerini amaçlayan çalışmalar yapar.</p> <p>D5.5. Dil ve edebiyat dersi aracılığıyla etik değerlerimizin korunmasına ve güçlendirilmesine gereken önemi verir.</p>
D6. Atatürkçü düşünce çerçevesinde dil bilincini geliştirebilme	<p>D6.1. Dil devriminden günümüze kadar dildeki gelişmeleri izler.</p> <p>D6.2. Dil devrimi ve dil bilinci ilişkisini kavratmaya yönelik çalışmalar yapar.</p> <p>D6.3. Atatürkçü düşünceyi, dil devriminin önemini, dil devriminin tam bağımsızlıkla olan ilişkisini kavratacak çalışmalar yapar.</p> <p>D6.4. Atatürk'ün eserlerini, söyleşi ve demeçlerini öğretim sürecindeki etkinliklerini çeşitlendirirken kullanır.</p> <p>D6.5. Öğrencilerin Atatürkçü düşünceye yer veren edebî eserleri değerlendirmelerini sağlayacak olanaklar sunar.</p>